

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nasze będzie zwycięstwo

Niech ta ziemia wiosnami zapomni krew zakrzepłą stokrotną warstwą, jasny dom niech zbudują bezdomni, niech z popiołów stanie mocarstwo!
Władysław Broniewski

Jest w legendzie Wielkanocnej Zmartwychwstania jedna prawda. Ona to nadaje jej moc niespożyta, że trwa w pamięci i sercach ludu od wieków: Wiera niezłomna w zwycięstwo wiosny nad zimą, w zwycięstwo życia nad śmiercią, dobra nad złem, postępu nad wstecznością.

Jest w tej wierze mądrość ludu, jest w niej doświadczenie stuleci, jest w niej coś z siły dębu, co tak głęboko wrósł korzeniami w glebę ojczystą, że nie złamią go ni wichry, ni burze, a rosochate galezie jego co wiosną okrywa zwycięska żywotna zielen.

Mija wkrótce dwa lata, gdy zwycięstwo Narodów Zjednoczonych i naszego narodu nad piekielną potęgą Niemiec hitlerowskich wróciło Polskę do życia.

Dwa lata. Niewielki to szmat czasu. Przecież przed nimi był wrzesień 1939 roku i sześć lat wojny i noc okupacji niemieckiej. Krwią milionów uszedł nasz naród. Warszawę i tyle innych miast wróg w perzynę obrócił. Tyle wsi spopielił. Za wojną i zniszczeniem szli nieodłączni towarzysze — głód, chłód i pomór.

Dwa lata. Toż to niewiele. A jednak z dumą możemy obejrzeć się wstecz na drogę już przebytą.

Nie ma jeszcze w Polsce dostatku, ale ustrześliśmy się przed głodem, uchronili przed epidemiami i chłodem. Snują się dymy z kominów fabrycznych, wre praca w kopalniach skąd węgiel — ten chleb przemysłu — wędruje do siłowni elektrycznych, do zakładów pracy, do mieszkań i izb, do portów polskich, aby go okręty zawiozły do Szwecji, Rosji, Danii, Holandii, Szwajcarii i innych krajów — skąd wzamian płyną do nas surowce, żywność, maszyny, konie i bydło zarodowe dla naszych rolników. Zorał ugory chłop na ziemi, której jedynym stał się włodarzem, i chleba — jeśli urodzaj dopisze — już wkrótce nie braknie w naszym kraju dla nikogo.

Obcy, nawet nam, Polakom, nie przychylni, z podziwem muszą przyznać, żeśmy w ciągu tych dwu lat zdziałali więcej niż wiele innych narodów, takich nawet, co mniej od nas ucierpiały i straciły, i więcej bogactw z nawały wojennej uratowały.

Czemu zawdzięczamy ten cud tak szybkiego odrodzenia — wiemy wszyscy.

Lud: robotnicy, chłopci, inteligencja — wzięli sami w swe ręce władzę. To co strupieszale: szlachtę obszarniczą, bankierów, magnatów przemysłu, co do nie dawna jak pasożyty czepiali się żywego organizmu ludu, wysysając zeń wszystkie soki, zmiotła z areny dziejowej Polski oczyszczająca burza wielkich reform społecznych.

Wolny wreszcie lud urządza swoje życie podług swojego życzenia, buduje

Polskę — schludny dostatni dom dla wszystkich Polaków, a nie dla warstw uprzywilejowanych.

Budować nie jest rzeczą łatwą. Trzeba się dobrze utrudzić, aby dom pod dach wyprowadzić, meble, naczynia nie

zbędne w pokojach i kuchniach postawić. Wiedzą o tym dobrze murarze, wiedzą wszyscy robotnicy i rolnicy.

Jeszcze przed nami szmat roboty. A i o złym sąsiedzie — Niemcu — pamiętać wypada o jego przyjaciółach,

a naszych nieprzyjaciółach, którzy chcieliby nas pozbawić naszych starych sadów nad Nysą i Odrą.

A i o tym pamiętać należy, że jest jeszcze w Polsce spora garść reakcjonistów wszelkiej maści, którzy pragnęliby powrotu do starych, przedwzrostkowych stosunków, którzy nienawidzą lud i jego władzę, którzy nie cofną się przed żadną zbrodnią, aby przeszkodzić nam w naszej pracy, aby znów — jak o tym marzą — narzucić jarzmo ludziom pracy.

I o tym także zapominać nie wolno, że tej wiosny powódź dotkliwie zadała nam straty w różnych połaciach kraju.

Ale mimo tych przeciwności wolno nam patrzeć z dumą na drogę przebytą, spoglądać z otuchą w przyszłość.

Przecież mimo wszystkich naszych kłopotów i trudności każdy widzi i odczuwa, że życie coraz bardziej się normalizuje. Zwycięstwo Obozu Demokracji w wyborach zapewniło nam na lata całe trwałe rządy.

Przecież mimo niemieckich zakusów wolno nam nie żywić obaw o nasze granice, bo za nimi stoi nie tylko 5 milionów Polaków osiadłych i zagospodarowanych już na Ziemiach Odzyskanych, nie tylko cały nasz naród, ale i potężni nasi sojusznicy-współbratymcy — Związek Radziecki, Czechosłowacja, Jugosławia i inni nasi przyjaciele.

Jesteśmy już tak silni, że stać nas było na amnestii wobec naszych wrógów i przeciwników, tak wielkoduszna, jakiej nie znają dzieje ani naszego państwa, ani innych państw.

Ta siła nasza płynie z jedności klasy robotniczej, z braterskiej współpracy PPR i PPS, z nierozzerwalnego sojuszu łączącego robotnika i chłopca polskiego oraz wszystko co twórcze w narodzie. Ta siła nasza płynie stąd, że Obozowi Demokracji udało się zjednoczyć wszystkie żywotne siły narodu w sposób nieznan w naszych dziejach.

Czeka nas niewątpliwie jeszcze wiele przeciwności i przeszkód, które będziemy musieli zwalczyć. Ale jesteśmy na właściwej drodze, na drodze, która prowadzi nas do Polski sprawiedliwej, do Polski, w której każdy człowiek pracy znajdzie dostatek i szczęście. I dlatego zasiadając do wielkanocnego stołu patrzmy z nadzieją w przyszłość.

Czeka nas zwycięstwo, bo nasze zwycięstwo jest zwycięstwem wiosny, zwycięstwem dobra nad złem, postępu nad wstecznością.

EDWARD UZDAŃSKI

Topienie „Marzanny” — Zimy i obnoszenie „Gaika”.

Z OKAZJI ŚWIĄT WIELKIEJNOCY NAJSERDECZNIEJSZE ZYCZENIA
WSZYSTKIM CZYTELNIKOM, PRENUMERATOROM I PRZYJACIOŁOM
„GŁOSU ROBOTNICZEGO” SKŁADA

REDAKCJA

Na scenie i za kulisami

(Od specjalnego korespondenta „Głosu Robotniczego“)

Patrząc z bliska na nowe Niemcy odnoszę niekiedy wrażenie, że jestem w teatrze w pierwszych rzędach, mając przed sobą scenę, na której rozgrywa się (niestety) — komedia, jedna z największych komedii, jakie kiedykolwiek oglądał świat. Akcja jej toczy się już prawie od dwóch lat przy niewielkiej zmianie dekoracji z tymi samymi osobami w rolach głównych i niewiadomo jeszcze dziś, czy zakończy się pomyślnym dla wszystkich happy-endem, czy też koniec jej będzie tragiczny — przede wszystkim dla samych Niemiec. Scenariusz komedii jest pomyślany dość zrecznie, dając pole do popisu zarówno jasnym jak i „czarnym” charakterom, powodując szereg nieoczekiwanych komplikacji, nawiązując intrigi i wyprowadzając stale na forum reżenera, którego zadaniem jest uporczywie i stale przekonywać publiczność, że to, co się dzieje przed jej oczami nazywa się według programu sztuki — DEMOKRACJA!

Wprawdzie publiczność, wśród której przeważają panowie w mundurach usposobiona jest krytycznie i nieufnie do wykonawców, jednak słowa padające ze sceny mają niekiedy moc tak sugestywną, że i wśród widzów zaczynają się formować dwa obozy, z których jeden bierze stale w obronę grających główne role aktorów, drugi zaś obserwuje krytycznie ich zachowanie się, zarówno na scenie, jak i poza jej kulisami.

Nie zamierzam bynajmniej w tym teatralnym nieco wstępie potępiać wszystkiego, co się rozgrywa na niemieckiej scenie, ani nie zamierzam podawać w wątpliwość działalności wypróbowanych antyfaszystów niemieckich, którzy lata całe spędzili w hitlerowskich obozach, zanim jeszcze wojna wybuchła. Na nieszczęście jest ich stosunkowo niewiele. Jest ich o wiele mniej, niż należałoby sobie tego życzyć, natomiast większość działaczy politycznych, usiłujących pociągnąć za sobą masy niemieckie to albo ludzie pielegnujący wciąż jeszcze w swej wyobraźni obraz imperialistycznych Niemiec, bądź też aktorzy szermujący w sobie tylko wiadomym celu wyrazem „demokracja” w najrozmaitszym ujęciu.

Znajdujemy tę demokrację w Niemczech na każdym kroku, pod rozmaitymi nazwami w miastach i na wsi. Nie wystarczy już niemieckim politykom działalność czterech głównych partii zjednoczonych w bloku antyfaszystowskim, więc usiłują powoływać do życia coraz to nowe organizacje polityczne, powołując się przy tym na wspaniałomyślne zasady demokracji zachodniej, która dopuszcza przecież swobodę nie tylko wiary religijnej, ale i politycznej.

Powstaje więc w Oldenburgu (strefa brytyjska) Związek Chłopski — a więc zupełnie demokratyczna organizacja. Tylko jedno „ale”: führerem chłopskich demokratów jest b. generał Gonsse, sztab organizacji składa się z właścicieli wielkich majątków, a program — jak łatwo się domyślić — wymierzony jest m. in. przeciwko reformie rolnej.

Inna organizacja: „Deutsche Rechts-partei”. Wiadomo o niej powszechnie, że stanowi zlepek grup rozbitej reakcji niemieckiej, a jednak i ona na scenie politycznej występuje pod maską demokracji. Dziwna to bardzo demokracja, której

Komisja ONZ w Genewie

BELGRAD (PAP). Komisja śledcza ONZ. na Bałkanach wyjechała stąd do Genewy, gdzie opracuje sprawozdanie dla Rady Bezpieczeństwa.

Sytuacja na Madagaskarze

PARYŻ (PAP). Premier francuski Remadier oświadczył na urzędzanej co tydzień konferencji prasowej, że na Madagaskarze, gdzie na początku tygodnia wybuchło powstanie ludności tubylczej, nastąpiło obecnie uspokojenie i sytuacja tam nie budzi poważniejszych obaw. Spokój został szybko przywrócony przy użyciu niewielkiej ilości wojska.

Dzwoje porozumienie

LONDYN (PAP). Brytyjski minister skarbu Dalton oświadczył w czwartek dnia 3 bm. w Izbie Gmin, że podpisane zostało nowe porozumienie monetarne między Wielką Brytanią i Hiszpanią.

przewodniczącym jest b. szef policji Bork, który wyraził się w Hamburgu, że z lewicą nie pójdzie na żaden kompromis, ale wystąpi przeciwko niej do walki aż do końca. Jeszcze wyraźniej od Borka wypowiedział się inny z przywódców tej „demokratycznej” partii Jochem von Ostau, nazwisko znane dobrze wśród junkrów Pomorza. Zażądał on nie mniej nie więcej, jak tylko amnestii dla wszystkich bez wyjątku hitlerowców, jak również uwolnienia przestępców wojennych, gdyż „nikt nie może być ukarany za postępek, który nie był postępkem karalnym w okresie jego spełnienia”.

To znaczy: wolnym od kary musi być

ten, który zabijał socjalistów i komunistów, który wyrzucał Żydów z mieszkań, który konfiskował ich majątki, gdyż było to wszystko przyjęte wówczas przez reżim hitlerowski metoda. Nie może być ukarany również i ten, kto wrzucał setki żywych ludzi do kamer gazowych, gdyż działał on wówczas na hitlerowski rozkaz.

Słusznie podkreślił wielki dziennik berliński „Tägliche Rundschau”, że reprezentująca taki program „deutsche Rechts-partei” stanie się wkrótce punktem zbornym wszystkich aktywistów hitlerowskich. Ale są jeszcze i inne partie, niemniej „demokratyczne”, jak np. „Nationaldemokratische Partei Deutschlands”,

na czele której stanął bankier frankfurcki dr Henryk Leuchtgenz. Ten przynajmniej oświadczył wyraźnie, że uważa socjalizm za największego wroga ludzkości i będzie przeciwko niemu walczył z całą energią. Bankier Leuchtgenz uważa siebie również za demokrate specjalnego typu i o specjalnych przywilejach, znajdując się bowiem pod opieką brytyjską i ma postuch w kołach kapitalistów angielskich, a nawet amerykańskich.

Jest jeszcze w Berlinie partia o zawitej nazwie „Wolno-konserwatywnej demokratycznej i prawicowej”. Jest jeszcze grupa pod nazwą „Nowej demokracji Niemiec”, jest wreszcie „Unia Refska”.

Partie i ugrupowania te działają każda na swoją rękę, mają często tych samych, ale niekiedy i różnych protektorów i zwracają się niezmiennie do publiczności z gorącym apelem do walki o „demokratyczną” przyszłość Niemiec.

Mówi o tym zarówno bankier, jak i hitlerowski fabrykant. Wzywa do demokracji b. oficer „Stahlhelmu”, demokrata jest zarówno junkier z Pomorza, jak i b. szef policji. Demokratyczna komedia łączy na całego. Aktorzy nie usiłują już nawet zmieniać kostiumów i ról, licząc na to widocznie, że wrażliwość umundurowanej publiczności stępieła, że ostateczność zagranicznych krytyków.

Siedzę w pierwszym rzędzie krzesła na tej niemieckiej sztuce i czekam cierpliwie. Czekam na moment, który nadejść musi, inaczej bowiem nigdy nie zapanuje pokój w umęczonej Europie. Czekam na moment, kiedy aktorów tak uporczywie ku nieszczęściu Niemiec grających rolę demokratów — schowa się za naprawdę żelazną kurtynę.

Leopold Marschak

Berlin, w marcu 1947.

Do Polaków w Ameryce

Wydania radiowa w święta Wielkanocne

WARSZAWA (PAP). W nadchodzącą niedzielę pierwszego dnia świąt Wielkiejnocy, polskie radio transmitować będzie na wszystkie rozgłośnie polskie i amerykańskie o godz. 6 rano (godz. 24.00 z dn. 5 na 6 kwietnia wg czasu amerykańskiego) — nabożeństwo rekolekcyjne z kościoła garnizonowego w Łodzi.

Kazanie dla rodaków w Ameryce wygłosi w czasie nabożeństwa ks. plk. Ławynowicz, kapelan garnizonu łódzkiego.

Skradzione dzieci wracają

KATOWICE (PAP). Na repatriacyjny punkt etapowy w Dziedziach przybył ze strefy amerykańskiej z Regensburga 29-ty transport z 43 dziećmi wywiezionymi przez okupanta do Niemiec.

Z punktu etapowego w Dziedziach, gdzie dzieci zaopatrzone w żywność i kocę, przewieziono je na punkt zborny w Koźlu. 32 dzieci przybyło również z transportem Polaków z Austrii. Dotychczas wróciło do kraju ponad 1.400 dzieci z liczby tej 900 odnalazło już swoje rodziny przez skrzynkę poszukiwań Polskiego Czerwonego Krzyża, 110 zaadoptowały rodziny zastępcze. Dzieci, które nie odnalazły rodziny będą umieszczone w zakładach opiekuńczych PCK, RTPD i komitetów opieki społecznej.

ZIEMIOPŁODY · ART · WŁOKIENNICZE

PANSTWOWA CENTRALA HANDLOWA

CHEMICZNE · ŻELAZNE · PAPIER · SZKŁO

CUKIER · ART · KOLONIALNE · SPOZYWCZE

36
odliczających

150
argumentów

270
punktów sprzedaży

zarząd główny w Warszawie ul. Pułska 11 nr. 66
telefony: 89-200-1-2-3

ODDZIAŁ WOJEWÓDZKI W ŁODZI, NARUTOWICZA 45, tel. 260-24

Oddział Rejonowy w Łowiczu, Nowy Rynek 31, tel. 54

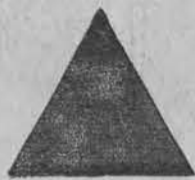
Oddział Rejonowy w Zduńskiej Woli, Sieradzka 22, tel. 34

Oddział Rejonowy w Piotrkowie, Leonarda 12, tel. 11-25

P O W S Z E C H N A

Powszechna Spółdzielnia Spożywców jest placówką zrzeszonych mas pracujących. Zapewnia solidną i szybką obsługę. Daje gwarancje dostarczenia konsumentom dobrych, uczciwie skalkulowanych towarów, po cenach niższych niż w sklepach prywatnych. Posiada własne wytwórnie artykułów pierwszej potrzeby jak szwalnię, własne warsztaty, piekarnie, palarnię kawy, rozlewnie octu, fabrykę cykorii.

WSZYSCY LUDZIE PRACY ZAOPATRUJĄ SIĘ WYŁĄCZNIE W SKLEPACH POWSZECHNEJ SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW.

W Ł O D Z I

Siedziba Zarządu:

Łódź, ul. Piotrkowska 31

RESTAURACJA BACHUS

zaprasza Szanowną Klientelę stałych bywalców na
JAKO ŚWIĄTECZNE I ŚWIEŻĄ RYBKĘ.
Jednocześnie składa życzenia WESOŁYCH ŚWIĄT

Z poważaniem
Zarząd f-my „BACHUS”

B
A
C
H
U
S

SPÓŁDZIELNIA PRACY „ASTRA” KONFEKCYJNO-BIELIZNIARSKIEJ

z odp. udz.
Łódź, ul. Jaracza (Cegielniana) 6, tel. 135-22
PRZYJMUJE DO SZYCIA bieliznę męską, fartuchy, pijamy, odzież ochronną najmniej 100 sztuk. Wykonanie solidne i punktualne.
Instytucjom społecznym i państwowym przy większych zamówieniach udzielamy rabatu

U
W
A
G
A

U
W
A
G
A

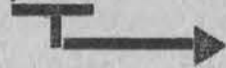
Centrala Gospodarcza

„Solidarność”

w Warszawie Spółdz. z ogr. odp.

Sprzedaż detaliczna Piotrkowska 80

poleca

WYBÓR DUŻY!

Członkowie Związków Zawodowych otrzymują 10 proc. rabatu

PLASZCZE MĘSKIE I DAMSKIE, KAPELUSZE MĘSKIE I DAMSKIE, UBRANIA, KOSZULE, TRYKOTAŻE, BIELIZNĘ DAMSKĄ I T. P.

CENY NISKIE!

Spółdzielnia Spożywców „ROBOTNIK”

W O Z O R K O W I E
POSIADA PIEKARNIĘ 4 SKLEPY KOLONIĄLNO SPOŻYWCZE, PODHURTOWNIE TYTONIOWA I POSIADAMY TOWARY W DUŻYM WYBORZE UDOSTĘPNIONE DLA WSZYSTKICH

GŁÓWNE BIURO mieści się przy UL. LISTOPADA Nr 2 O Z O R K Ó W

Ze sportu

ZAWSZE CI SAMI

Co pisze Robert z Rotenburga o sporcie niemieckim

W strefie brytyjskiej rozpoczęły już ponownie swą działalność dawne wielkie kluby sportowe, które zachowały nawet swe tradycyjne nazwy — „Hamburger Sporverein“, „Hannover 1896“, „Verein für Leibesübungen in Osnabrück“ itp.

W strefie amerykańskiej odrodziły się „München 1890“, „Verein Mannheim“ i wiele innych. Udzielono im zezwoleń na uprawianie takich gałęzi sportu jak szermierka, strzelanie, jazda konna — z czego młodzież niemiecka korzysta masowo z całym zapalem!

Do organizacji sportowych powrócili też dawni „działacze“, którzy robia co mogą, aby nie dopuścić do rozwoju sportu robotniczego i zachować dawny charakter tych pół-wojskowych klubów mieszczańskich.

Z pomocą przychodzą im niestety, oficerowie brytyjscy i amerykańscy, którzy odbywają ćwiczenia z młodzieżą niemiecką, korzystając przy tym z urządzeń sportowych swoich formacji wojskowych. Ponadto odbywają się systematyczne ćwiczenia w tak zwanych „oddziałach pracy“, czy „batalionach odbudowy“, pozostających pod dowództwem brytyjskich władz wojskowych. Warto przytoczyć tu dla przykładu list jednego z żołnierzy takiego „batalionu“ Roberta z Rotenburga, który pisze do rodziny: „Nasz batalion właściwie nie zmienił się. Tyle tylko, że jesteśmy na służbie u Anglików, a nie u Niemców. Nasz dowódca — to byli niemieccy oficerowie SS, nastawieni nader wojowniczo. Obok służby wojskowej zajmujemy się usilnie ćwiczeniami fizycznymi, które obejmują przeróżne rodzaje sportu wojskowego“.

Uchwały konferencji poczdamskiej — jak powszechnie wiadomo, zawierają postanowienie całkowitego rozbrojenia i denazyfikacji Niemiec i przebudowy życia tego kraju na zasadach demokratycznych. Postanowienie to obowiązuje rzecz oczywista — również na odcinku sportu i wychowania fizycznego. Jest rzeczą aż nazbyt znaną, że w okresie przygotowań do wojny agresywnej klika hitlerowska zwracała baczną uwagę na tę dziedzinę życia, a Hitler oświadczył pewnego razu: „Wychowamy młodzież, przed którą cały świat będzie drżał! Młodzież brutalna, wymagająca i okrutna. Chcę, aby nasza młodzież stała się podobna do dzikich zwierzątek...“ Toteż osiem milionów młodych Niemców, stuwających szeregi organizacji sportowych i „Hitlerjugend“, wychowano zgodnie z tym „ideałem“ Führera.

Po klęsce Niemiec hitlerowskich stała się natychmiast aktualna sprawa rozwiązania wszystkich niemieckich organizacji sportowych. Już w grudniu 1945 Sojusz-

niczna Rada Kontroli dla Niemiec powzięła uchwałę, na mocy której do dnia 1 stycznia 1946 miały ulec likwidacji wszystkie niemieckie kluby sportowe i organizacje sportowo-wojskowe i pół-wojskowe. Jednocześnie uchwalono wydać zakaz prowadzenia ćwiczeń o charakterze wojskowym na terenie szkół, fabryk i urzędów. Sojusznicza Rada Kontroli postanowiła, iż nowopowstające organizacje sportowe winny uzyskać zezwolenie władz okupacyjnych i że ich działalność będzie kontrolowana przez te władze, przy czym będą to organizacje wyłącznie lokalne.

Jak wygląda obecnie realizacja posta-

nowień Sojuszniczej Rady Kontroli dla Niemiec w strefach zachodnich?

Przyjrzyjmy się choćby temu, co się dzieje w turystyce. Jak wiemy, ruch turystyczny w Niemczech wykorzystywano w okresie międzywojennym dla celów czysto politycznych. Chyba jeszcze dobrze pamiętamy „rzesze turystów“ niemieckich w Gdańsku w latach 1938 — 39! Ale — zapominając o tym — Anglicy już we wrześniu 1946 zaprosili do Szkocji na międzynarodową konferencję turystyczną 2 przedstawicieli niemieckich organizacji turystycznych, istniejących w zachodnich strefach okupacji Niemiec.

Na zakończenie — jaskrawy przykład z dziedziny „denazyfikacji“ sportu nie-

mieckiego: dwaj bokserzy niemieccy — Max Schmelling i Herbert Nürnberg, którzy podczas wojny byli dowódcami oddziałów szturmowych — SA popisują się obecnie na ringu pod wysokim protektorem amerykańskich i brytyjskich władz okupacyjnych.

Przytoczone powyżej fakty świadczą o całkowitym zlekceważeniu przez okupacyjne władze anglosaskie decyzji Sojuszniczej Rady Kontroli. A zdawać by się mogło, że wszyscy sojusznicy powinni jeszcze dobrze pamiętać, że w okresie, poprzedzającym drugą wojnę światową najpopularniejszym hasłem Niemców było: „Przez sport — do walki!“ i „Przez sport — do zwycięstwa!“.

Kalejdoskop sportowy USA

Angielscy tenisiści przegrywają, Alex Jany wygrywa

W turnieju tenisowym, rozgrywanym w Hamilton o mistrzostwo Bermudów z udziałem najlepszych tenisistów angielskich, przygotowujących się do meczu tenisowego z Polską, osiągnięto następujące wyniki: Mc. Knight (USA) — Carter (Anglia) 7:5, 4:6, 6:3. Porażka znanego tenisisty an-

gielskiego, rozstawionego w turnieju, z nieznanym Amerykaninem była niespodzianką turnieju. Mottram (Anglia) — Lersén (Bermudy) 6:0, 6:0; Barton (Anglia) — Wardman (Bermudy) 6:1, 6:2. Czwierćfinały: Mc. Neil (USA) — Knight (USA) 6:1, 7:5; Mottram — Gil Hall 6:4, 3:6, 6:2; Cochell (USA) — Paili (Anglia) 6:3, 6:0; Barton (Anglia) — Abrams (USA) 9:7, 13:11. Amerykanin nie wykorzystał pięciu piłek meczowych. W półfinałach Mc. Neil pokonał Mottrama 6:3, 6:2, 2:6, 6:8, 6:2. Spotkania odbywały się przy silnym wietrze i deszczu. W II-gim półfinale Co-

chell wyeliminował Bartona, wygrywając z nim 6:3, 6:3, 9:7. Finał na skutek padającego deszczu został przełożony na o kres późniejszy.

Znany pływak francuski Alex Jany, który przybył w piątek ub. tygodnia do Ameryki, startował w dzień po swym przyjeździe na zawodach pływackich w Nowym Jorku w biegach na 220 y. i 50 y. st. dow. W biegu na 220 y. Jany pokonał Gene Rogera i Gene Koso uzyskując czas 2:11,5 min. W biegu na 50 y., który Francuz także wygrał, osiągnął on doskonały czas 22,7 sek.

Joseph Verdeur, fenomenalny pływak amerykański i mistrz USA ustanowił nowy rekord na 200 y. st. klas., osiągając czas 2:16,4 Verdeur pokonał swego najgroźniejszego przeciwnika Dana De Foresta, który miał czas 2:19,4. Na tych samych zawodach rekordzista świata wygrał 300 y. st. zmien. w czasie 3:25,5.

Pięć minut ze Stasiakiem

Wszystkiemu winna prasa...

Stasiak, mistrz Polski w wadze muszej uchodzi za najweselszego i najdowcipniejszego sportowca w Łodzi. Niedawno widziałem go na treningu Sztafa.

— Co słychać mistrzu? — zadaje stereotypowe pytanie.

— Kaperują mnie na Wybrzeże — mówi z wielce zagadkową miną mistrz Polski. Ale żal mi opuszczać rodzinnej Łodzi...

Jesteśmy przez chwilę wielce zbudowani przywiązaniem Stasiaka do Grodu Kominów.

— A wie pan, co mnie przede wszystkim wstrzymuje od „emigracji“? — pyta Stasiak.

— Prasa. Niech pan nie robi zdziwionej miny. Ja kocham dobrą prasę. Na Wybrzeżu jest tylko jeden „Dziennik Bałtycki“ i w dodatku źle redagowany. O dzienniki łódzkie jest trudno. Co by się więc stało z moim Wackiem i Wickiem, Krupka, oraz Jin Athinsem.

Gimnastycy w obliczu Olimpiady

W maju przegląd dotychczasowego dorobku

W Warszawie, na stadionie W. P. odbyło się organizacyjne zebranie Polskiego Związku Gimnastycznego. Wzięli w nim udział delegaci reprezentujący 26 klubów, posiadających sekcje gimnastyczne.

Statut Polskiego Związku Gimnastycznego opracowany przez PUWF i PW został przyjęty z małymi poprawkami.

W wyniku wyborów władz Związku, Zarząd Polskiego Związku Gimnastycznego przedstawia się następująco: prezes — mjr. Noskiewicz, wiceprezesi — prof. Tazanowicz, Boski (przew. Komisji Sportowej), Frankiewicz (przew. Komisji Sędziowskiej), referent wyszkoleniowy — Kosman, kpt. związkowy — Dołowy, re-

ferent kobiecy — Zielińska, członkowie Zarządu — Filipowicz, Czarnog, Debicki, Wojtyczka i Grochowski.

Komisja Rewizyjna — Glinka, Surafa, Gowcz; zastępcy — Gołębowski, Rost; Sąd Honorowy — prok. Krukowski, Komorowski i Wolańczyk.

W dyskusji na zebraniu poruszono sprawę wyszkolenia kadr instruktorskich i umasowienia gimnastyki. W maju rb. odbędą się zawody gimnastyczne, będące przeglądem dotychczasowego dorobku w gimnastyce okresu powojennego. Poruszono również sprawę przygotowania drużyny polskiej do Olimpiady londyńskiej, organizacji mistrzostw Polski itd.

RESTAURACJA „ZDROWIE“

H. Błachowa ul. Kilińskiego 71

życzy swoim Konsumentom

WESOŁEGO ALELUJA!

GALANTERIE

TOWARY WŁOKNIENICZE

polecą

f-ma Jerzy GAŁĄZKA

Łódź, Piotrkowska 142 tel. 162-83

Dyzury aptek

SOBOTA

Wagner, Piotrkowska 67
Ryfel, Kopernika 23
Kon, Plac Kościelny 8
Hamburg, Główna 50
Groszkowski, 11 Listopada 15
Raczyński, Kątna 54
Kraśnińska Jantarca 32.
Jarzębowski, Ruda Pabianicka

NIEDZIELA

Danielecki, Piotrkowska 127
Zajaczkiewicz, Zielony Rynek 37
Gorczycki, Przejazd 59
Karlin, Pilsudskiego 59
Antoniewicz, Szosa Pabianicka 56
Steckel, Limanowskiego 37

PONIEDZIAŁEK

Cymer, Wólczańska 37
Bojarski, Przejazd 19
Unieszowski, Dąbrowska 24 b
Epsztajn, Piotrkowska 225
Trawkowska, Brzezińska 56
Pawlukiewicz, Pomorska 12
Apteka Poczłowa, Piotrkowska 46

TELEFONY:

Pogotowie Ratunkowe Miejskie — 104-44
Pogotowie PGK — 117-11
Pogotowie Ubezpiecz. Społecznej — 134-15
Straż Pożarna — 8
Biuro numerów — 199-00

Wydawca: Woj. Komitet PPR w Łodzi. Komitet Redakcyjny. Red i Adm. Łódź, Piotrkowska 86. Telefony: Redaktor Naczelny 216-14. Sekretariat 254-21. Redakcja nocna 172-31. Zakł. Graf. Sp. Wyd. „Łódzki Instytut Wydawniczy“.

CENNIK OGŁOSZEŃ: Drobne ogłosz. po zł 10 — za wyraz (najmniejsze zł 100.—), poszukiwanie pracy i poszukiwanie rodzin po zł 5.— za wyraz (najmniejsze 50.— zł, za milimetr szpalu ty zł 20.— poza tekstem za milimetr szpalu zł 30.— w tekście, za milimetr szpalu zł 15.—. W numerach niedzielnych i świątecznych — 50 procent drożej.

D. 0114005

Jan Marcin Szancer

Zwyczaje Wielkanocne

„Na ogromnym stole pokrytym śnieżnym obrusem, środek zajmują szynki, ozory, nadziewane prosięta, pieczone baranki, niby to stara gwardya...

Na skrzydłach tego taboru stoją podobne wieżom baby, zadziwiające ogromem... Dalej na brzegach stołu stoją podobne rzymskim mozaikom placki, mazurki... a wszędzie rozrzucone jaja, po-

karz i tęga porcja rycyny wystarczyły dla uzdrowienia przejeżdżonych...

Wypadki dziejowe zmiotły zapamiętanych biesiadników z za stołu. Tradycje wielkanocne sięgają głęboko jeszcze w dzieje przedchrześcijańskie, wiążą się z obrzędami pogańskimi ku czci wiosny. Po dziś dzień po wsiach dawnym obyczajem zanoszą chłopcy i dziewczęta

A ta zima ciężka była,
Co nam zioła wymroziła,
Ale my się tak starały,
Żeśmy ziółek nazbierały.

Do najmłodszych, a zarazem najpiękniejszych obyczajów należy malowanie „kraszanek“ czyli „pisanek“. Najdawniejsze wiadomości o kraszankach sięgają XIII wieku. Wspomina o nich w swojej kronice Wincenty Kadłubek. Opisuje on zwyczaj polegający na tym,

Placków, jajek nie żałujcie,
Bo jak nic nie dostaniemy,
Wszystkie garnki potłuczemy.

„Była to swawola powszechna w całym kraju“, pisze o dyngusie Andrzej Kitowicz „w poniedziałek wielkanocny mężczyźni oblewali wodą kobiety, we wtorek i w inne następujące dni kobiety mężczyzn“.

„Oblewali się rozmaitym sposobem: amanci dystyngowani, chcąc tę cere-

dobne do piramid, kul i granatów, leżących na wagach twierdzy...“

Na zdobycie tej twierdzy ruszały w bój wygłodniałe wielkim postem brzuchy i gardziele. Spustoszyć i pochłonąć wszystko, oto szczytne zadanie zdobywców stołu wielkanocnego, za dawnych, jak się to mówiło „dobrych“ czasów.

„Jedz, pij, i popuszczaj pasa“ oto tradycyjne hasło rozbrzmiewające przez cały rok, ale najgłośniejsze w okresie Wielkiejnocy.

W pamiętnikach Kitowicza, opisach Glogera, Siemieńskiego pełno relacji i szczegółów „święconego“ w pałacach i dworach szlacheckich, które porówny-

upleczonego ze słomy chochoła „Marzanę“ wyobrażającego zimę — do rzeki i topią go, poczem witają radosnymi pieśniami wiosnę. Chłopcy przebrani za cyganów, baby, niedźwiedzie chodzą z „kogutkiem“ zrobionym z piór kapłanich i osadzonym na osi o dwóch kółkach.

A my z kurkiem rano wstali,
Pierwszą rosę otrząsali,

śpiewając wędrując od domu do domu i składając życzenia. W innych stronach ozdabiają zieloną gałąź wstążkami umieszczając na wierzchu lalkę, „królowę wiosny“.

że dwie osoby biorą do prawej ręki malowane jajko i uderzają jedno o drugie, a wygrywa ta osoba, której jajko zostało nie zбите. Nie ta gra jednak, ale sam kunszt malowania woskiem, lub penselką jajek w różnorodne wzory wart był raczej zanotowania. — Wzory pisanek to rozdział w ornamentyce ludowej, to wyraz przebogatej fantazji, po trzeby wyrażania piękna w każdej najdrobniejszej formie.

monię odprawić amantkom swoim, oblewali je lekko różaną lub inną pachnącą wodą, po ręce, a najwięcej po gorsie małą jakąś sikawką, albo flaszeczką“.

Gloger szuka początku tego zwyczaju aż w Indiach Wschodnich w kolebce ludów aryjskich, gdzie na zakończenie starego roku obchodzono w kwietniu obmywanie się z grzechów, oblewając się wzajemnie wodą.

Kroniki ruskie odnoszą ten zwyczaj do czasów pogańskich.

wano z homeryckimi ucztami. Dobry apetyt pozwalał zapominać o wielu sprawach, tradycje świąt stały się tradycjami obżarstwa. Gdybyż tylko le-

Gaiczek zielony,
Pięknie przystrojony
W czerwone wstążeczki
Przez śliczne dziewczeczki.

Malowanie pisanek znane było nie tylko w Polsce, ale we wszystkich krajach słowiańskich.

Przyszedłszy tu po dyngusie,
Ale nas też nie opuście,

Jakiegokolwiek zresztą byłoby pochodze nie tego obyczaju, psotna wesołość dyngusowa przetrwała po wsiach i miastach po dziś dzień.

Mołotow o konferencji w Moskwie

Radziecki mąż stanu o najważniejszych problemach polityki międzynarodowej

Moskwa (obsł. wł.) — Rozgłoszono moskiewską podałę wczoraj tekst odpowiedzi, udzielonych przez ministra spraw zagranicznych ZSRR — Mołotowa, amerykańskiemu korespondentowi Johannesowi Steel.

Pytania i odpowiedzi brzmią następująco:

1) Czy uważa Pan, że wnioski amerykańskie, dotyczące politycznej organizacji Niemiec miałyby za skutek rozczłonkowanie Niemiec?

Sądze, że takie niebezpieczeństwo istnieje.

2) Jakie byłyby, według Pana, skutki takiej decyzji?

Skutki byłyby niepożądane, gdyż nie należy pozwolić na to, by militariści niemieccy i ci, którzy pragną odwetu, ujęli w swe ręce dzieło zjednoczenia Niemiec, jak to się już zdarzyło, na przykład za czasów Bismarcka.

3) Czy możliwe jest, według Pana, znalezienie kompromisu między propozycją amerykańską federalnych Niemiec i propozycją radziecką — zjednoczonych Niemiec?

Nie wykluczam możliwości kompromisu, o ileby się ustaliło, że o ewentualnej federalizacji miałyby zdecydować sam naród niemiecki w drodze plebiscytu.

4) Czy uważa Pan, że suma 10 miliardów odszkodowań niemieckich, wystarczy na pokrycie poniesionych przez Związek Radziecki podstawowych strat wojennych?

Dla Związku Radzieckiego byłoby to mało, ale byłoby to pewnym zadośćuczynieniem dla narodu radzieckiego.

5) Czy reparacje są w pierwszym rzędzie ważne z punktu widzenia ekonomicznego czy moralnego?

Reparacje są ważne zarówno pod jednym jak i drugim względem.

6) Kto otrzymał dotąd więcej z tytułu reparacji: Wielka Brytania, Stany Zjednoczone, czy Związek Radziecki?

Nie ulega wątpliwości, iż Związek Radziecki otrzymał mniej, niż inni sojusznicy.

7) W jaki sposób można zwiększyć produkcję pokojową Niemiec, by móc sfinalizować reparacje z produkcji bieżącej?

Tramwaje w czasie Świąt Wielkiejnocy

W Wielką Sobotę, dnia 5 kwietnia rb. tramwaje miejskie kursować będą do godz. 19-ej. Po godz. 19-ej zaczną zjeżdżać do wozowni w ten sposób, że ostatni pociąg zjedzie o godz. 20.30.

W pierwszy dzień Świąt Wielkiejnocy tramwaje miejskie kursować nie będą.

W drugi dzień Świąt Wielkiejnocy tramwaje miejskie kursować będą według rozkładu świątecznego.

Pociągi Łódzkich Wąskotorowych Elektrycznych Kolei Dojazdowych w okresie Świąt Wielkiejnocy kursować będą według rozkładu świątecznego.

Łódź, dnia 4 kwietnia 1947 r.

W drodze pewnego zwiększenia produkcji na potrzeby pokojowe, przy czym część produkcji takich artykułów jak węgiel, metale i inne, byłaby przeznaczona na spłaty odszkodowań krajom poszkodowanym.

8) W jaki sposób, zdaniem Pana, może być najłatwiej przywrócona demokracja w Grecji?

Najlepszym sposobem na przywrócenie demokracji w Grecji byłoby zrzeczenie się obcej interwencji.

9) Czy sądzi Pan, że polityka amerykańska, proponowana przez prez. Trumana

na odnośnie Grecji, wpłynie na odrodzenie demokracji w Grecji?

Bardzo w to wątpię, tak samo zresztą jak wątpię w to wiele innych osób.

10) Czy sądzi Pan, że konferencja moskiewska służyłaby pożytecznym celom i że przyniesie konkretne wyniki?

Byłoby pożądanym, by przyniosła jak najwięcej pożytku. Jej wyniki nie zależą jednak wyłącznie od delegacji radzieckiej. W każdym razie delegacja radziecka uczyni wszystko, co leży w jej mocy, by konferencja dała pomyślne wyniki.

Polska żąda rozbrojenia światowego

Przemówienie ambasadora Lange na komisji rozbrojeniowej w Nowym Jorku

NOWY JORK (PAP) — Na posiedzeniu komisji rozbrojeniowej ONZ delegat Polski, ambasador Oskar Lange, wygłosił przemówienie, w którym przedstawił polski punkt widzenia w sprawie rozbrojenia. Na wstępie dr Lange oświadczył, że rząd polski upoważnił go do całkowitego poparcia sprawy rozbrojenia światowego. Polska wypowiada się za natychmiastowym rozbrojeniem bez dalszych zwłok i wymówek.

Niewiele jest krajów, które brały tak czynny udział w wojnie i tak straszliwie

odczuły jego skutki. Polska nie czekała z rozbrojeniem na decyzję ONZ. Już w styczniu 1946 r. zmniejszyła swe siły zbrojne o 40 procent, w porównaniu ze stanem z maja 1945 r. We wrześniu ubiegłego roku polskie siły zbrojne zostały już zmniejszone do połowy. W budżecie polskim nie ma żadnych pozycji, przeznaczonych na rozbudowę przemysłu wojennego. Polska jest zbyt zajęta odbudową i rozbudową gospodarczą, by marnować grosz publiczny i zasoby surowcowe na zbrojenia.

To wszystko upoważnia Polskę do

przemawiania za rozbrojeniem światowym.

Polska postanowiła zredukować zbrojenia i liczebność wojsk, mimo, że ze wszystkich krajów europejskich ma ona najdłuższe granice z Niemcami, a wszyscy wiedzą co to znaczy, i mimo, że znajduje się w najtrudniejszej ze wszystkich krajów europejskich sytuacji strategicznej.

Lecz Polska postawiła na ONZ. Wierzy ona, że ONZ zapewni światu prawdziwe bezpieczeństwo zbiorowe.

Duclos do Polaków we Francji

Węzy przyjaźni i braterstwa połączyły na zawsze nasze narody

PARYŻ (PAP). Wychodząca w Paryżu „Jedność Polska” zamieszcza specjalny artykuł Jacques Duclos, w którym czytamy: „W wyniku umowy, zawartej między rządem polskim a rządem francuskim, w ciągu 1947 roku 17 tysięcy rodzin polskich, przebywających we Francji, t. zn. około 50 tysięcy osób, opuścił nasz kraj, by powrócić do Polski, nareszcie uwolnionej od ucisku faszystowskiego. Zostanie jednak jeszcze w naszym kraju przeszło 300 tysięcy Polaków, którzy pozostaną jako żywa więź, łącząca Francję z Polską.

W imieniu francuskiej partii komunistycznej przekazuję wam, przyjaciele Polacy, wam, którzy zostajecie u nas i wam, którzy wracacie do waszego kraju, wyrazy głębokiej przyjaźni i braterstwa.

Przyjaciele i bracia Polacy, którzy opuścili Francję, wy, którzyście pracowali w naszych kopalniach rąmie w ramię z towarzyszącymi górnikami francuskimi, którzyście tak wydatnie pomogli nam wygrać „bitwę o węgiel”, wy będziecie w Polsce wiernymi obrońcami przyjaźni francusko-polskiej.

Pragnęliśmy, by Francja pozostała zawsze dla was drugą ojczyzną. Jedźcie, by pracować w kopalniach waszej uwolnionej Polski, będziecie tam — nie wątpię — w pierwszych

szeregach budowlanych dobrobytu waszej ojczyzny, jakiego życzymy Polsce z głębi serca, tak jak i wy życzyście dobrobytu Francji.

I wy przyjaciele i bracia Polacy, których trud i pot zrosiły ziemię francuską, pójdźcie tutaj uprawiać ziemię waszej Polski, ziemię waszych ojców. Ale wszyscy — jesteśmy tego pewni — zachowacie w sercach waszych niezłomny obraz naszej Francji, zachowacie nienaruszoną tę braterską przyjaźń, jaka łączy was z ludem francuskim i gdy będziecie daleko od nas, będziecie baczenie śledzić nasze dążenia i naszą walkę o postęp i demokrację, tak jak i my łącząc się będziemy z wami w waszej walce i cieszyć się każdym waszym zwycięstwem. Do was wszystkich, przyjaciele i bracia, których łączy z ludem francuskim wspólne umiłowanie wolności, wołam z całą szczerością, na jaką mnie stać, wołam w imieniu wszystkich moich towarzyszy komunistów i w imieniu całego ludu francuskiego: „Niech żyje Polska demokratyczna!” i pewny jestem, że temu świadectwu naszej do was przyjaźni odpowiada echem okrzyk waszych serc: „Niech żyje Francja demokratyczna!”

Pragnęliśmy, by Francja pozostała zawsze dla was drugą ojczyzną. Jedźcie, by pracować w kopalniach waszej uwolnionej Polski, będziecie tam — nie wątpię — w pierwszych

Robotnicy amerykańscy bronią się

przeciw zamachom na prawa świata pracy

MOSKWA (obsł. wł.). Z Waszyngtonu donoszą, iż z dniem 1 kwietnia rozpoczął się z inicjatywy Kongresu amerykańskich Związków Przemysłowych

(CIO) miesiąc akcji w obronie praw robotniczych przeciwko zamierzonym ustawom antyrobotniczym i obniżeniu poziomu życia robotników amerykańskich.

Dnia 15 kwietnia odbędzie się konferencja, na którą przybędzie 250 kierowników związków zawodowych, należących do Kongresu przemysłowych Związków Zawodowych dla rozpatrzenia przebiegu wszczętej akcji.

Jednocześnie donoszą, iż dnia 7 kwietnia rozpocznie się strajk powszechny pracowników telefonów.

ZBIÓRKA ZWM-owców

Zarząd Miejski Związku Walki Młodych wzywa wszystkich ZWM-owców do obowiązkowego stawiennictwa w dniu 7 bm. o godzinie 8-ej rano w Zarządzie Miejskim ZWM. Plac Zwycięstwa Nr 13, celem wzięcia udziału w zbiórce dla powodzian.

Spółdzielcze Zrzeszenie Pracowników Centrali Węglowej

z odp. udział.

Oddział w Łodzi, ul. Daszyńskiego 20

R-ki bieżące:	Zarząd	tel. 223-30
Bank Gosp. Spółdz. 363	Księgowość	„ 177-08
Bank Gosp. Kraj. 878	Dział spoż.	„ 140-30

Magazyny: ul. Południowa 10

PROWADZI DZIAŁY:

- I. Dział Kolonialno-Spożywczy — Sklep Nr 1 przy ul. Kilińskiego 86
Sprzedaż tow. kolonialnych, monopolowych itd.
- II. Dział Włókienniczo-Konfekecyjny, Sklep Nr 2 przy ul. Daszyńskiego 20
Sprzedaż po cenach komercyjnych wyrobów włókienniczych dla pracujących. Punkt rozdzielczy Nr 43, na karty odzieżowe
- III. Dział Papierniczy — Sklep Nr 3 przy ul. Sienkiewicza 37
Sprzedaż detaliczna (do 10 kg); po cenach komercyjnych, wyrobów przemysłu papierniczego
- IV. Dział Przetwórczy — Własna Wytwórnia Bi bułki Papierosowej „Górnik”

CENTRALA SPRZĘTU POŻARNICZEGO

Sp. z o. o.

Łódź, Roosevelta 5 Tel. 276-19 i 136-95
Oddział Wrocław, Pułaskiego 81
Przedstawicielstwo Gdynia, Śląska 49a

D o s t a r c z a :

WSZELKIEGO SPRZĘTU POŻARNICZEGO

Dyrekcja Przemysłu Wełnianego

Al. Kościuszki 3

poszukuje

inżynierów i techników budowlanych oraz techników wykończalników i farbiarzy z kilkuletnią praktyką.

Spółdzielnia Handlowo-Robotnicza Przemysłu Włókienniczego

Tomaszów Mazowiecki, Plac Kościuszki 20

POSIADAMY WYROBY GALANTERYJNO-KRAWIECKIE I WYROBY SZEWCZKIE W DUŻYM WYBORZE, PRZYSTĘPNE DLA WSZYSTKICH.

Filia mieści się Piłsudskiego 2, Główne Biuro przy Kościuszki 20.

Sprzedaj
towarów włókienniczych
i galanterii
Piotrkowska 61
poleca
wełny i galanterię

RESTAURACJA „GRAŻYNA“
ul. Piotrkowska 69
wydaje
śniadania, obiady i kolacje
barowe dania

Wesołego Alleluja!
składa
wszystkim swoim Bywalcem
„Bar Myśliwski“
Łódź, Narutowicza 5

Restauracja „ISKRA“
SRÓDMIEJSKA 14, tel. 184.02
Spółdz. Zarob. Inw. Woj. RP.
SMACZNIE — — — TANIO
KONCERT MUZYKI lekkiej od 16-ej
do 22-ej — KUCHNIA OBFICIE
ZAOPATRZONA.

Poszukujemy wytwórców
obici meblowych, firanek, materiałów
dekoracyjnych oraz wszelkich przybo-
rów tapieckich
Firma E. i M. Witeczak
ŁÓDŹ, POŁUDNIOWA 2 telef. 257-21

WYWIEN

TO NAJLEPSZA LEKTURA NA ŚWIĘTA
Numer Wielkanocny
24 strony,
kilkadziesiąt ilustracji.

PISZA: Stanisław Dygat, Pola Gojawczyńska, Stefania Grodzieńska, Jan Huszcza, Jarosław Iwaszkiewicz, Jerzy Jurandot, Zbigniew Mitzner, Janusz Odrowąż, Marek Sadzewicz, Władysław Smólski, Grzegorz Timofiejew, Jerzy Wyżomirski, Larysza Zajączkowska.

RYSUJA: Edmund Bartłomiejczyk, Mała Berezowska, Kazimierz Grus, — Kazimierz Mann, K. M. Sopoćko, Ignacy Witz, Jerzy Zaruba.

Poza tym w numerze:
TRZY STAROPOLSKIE LUDOWE PIESNI WIELKANOCNE, podane do druku
przez Leona Schillera.

A TU JEST WARSZAWA

Piosenka Artura Bartelsa z muzyką Tadeusza Sygetyńskiego

WIELKI KONKURS

ŚWIĄTECZNE WIZYTY PANA ZAGŁOBY

Cena egzemplarza 15 zł. Do nabycia wszędzie.

POPULARNY SKŁAD MEBLI

S. Gabala-Pawelczyk, Łódź, ul. Dr. Próżnika 1 (Zawadzka) tel. 175-75.

POLECA NAJTANIEJ MEBLE BIUROWE, SYPIALNIE, STOŁOWE, GABINETY,
KUCHNIE, TAPCZANY, STOŁY, KRZESŁA FOTELE — ŁÓŻKA. — WYKONANIE SOLIDNE.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI

m. Tomaszowa-Maz.

Tomaszów-Maz.

Tkacka Nr 2 ZAŁATWIA WSZELKIE CZYNNOSCI
W ZAKRES BANKOWOSCI WCHODZĄCE Tel. 179

FABRYKA PAPY „Smółowiec“

Tomaszów Maz., ul. Główna 65, tel. 145

PRODUKUJE PAPĘ DACHOWĄ SPECJALNĄ I INNE GA-
TUNKI. NA ŻĄDANIE DOSTARCZA LEPNIK I SMOŁĘ

WESOŁEGO JAJKA

życzy swojej P. T. Klienteli

„Precisious-Radio“

Łódź, Sienkiewicza 2

WYTWÓRNIA BIELIZNY TRYKOTAZOWEJ „G O D E T“

ROMAN RACIBORSKI

ŁÓDŹ, PLAC WOLNOŚCI 6 m. 5 tel. 148-17

SKŁADA WSZYSTKIM SWYM ODBIORCOM
Z OKAZJI ZBLIŻAJĄCYCH SIĘ ŚWIĄT
WIELKIEJ NOCY

„WESOŁEGO ALLELUJA“

Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Ozorkowie

POLECA DLA ROLNIKÓW

ZELAZO, MASZYNY i NARZĘDZIA ROLNICZE, BLACHY, NACZYNNIA GOSPO-
DARSTWA DOMOWEGO, MATERIAŁY ŚWIETLNE i BUDOWLANE. — SPÓŁ-
DZIELNIA SKUPIJE OD ROLNIKÓW: ZBOŻA WSZELKICH ODMIAN PO CE-
NACH WOLNORYNKOWYCH.

Do nabycia w drogeriach perfumeriach
i aptekach.

BIURO

TRANSPORTOWO-EKSPEDYCYJNE

„WISŁA“

sp. z o.o.

Łódź, ul. NARUTOWICZA Nr 28

ZAŁATWIA: tel. 162-03

Transporty kolejowe

Rozaładunek i załadunek wagonów

Składowanie

Przesyłki drobnicowe

WŁASNY TABOR

WŁASNE MAGAZYNY.

„HALINA“

WYKWINTNA BIELIZNA
i BIAWATY
PIOTRKOWSKA 34

Komunalna Kasa Oszczędności
miasta Łodzi

w Łodzi, ul. Piotrkowska 77

PRZYJMUJE WKŁADY OSZCZĘDNOŚCI
WE — OTWIERA RACHUNKI CZEKO-
WE i BIEŻĄCE. — UDZIELA KREDY-
TOW: RZEMIOSŁU, DROBNEMU PRZE-
MYSŁOWI i ROLNIKOM.

BRYCZESY wykonuje z własnego
i powierzono materiału
oraz gotowe posiada mistrz krawiecki

↓
Piotrkowska Nr 220

Wesołych Świąt!

życzy swoim Graczom

Kolektura Loterii Klasowej Nr 90

Aleksander WALAS

Łódź, Piotrkowska 14

Sklep kolonialno-spożywczy

poleca owoce i delikatesy różnych firm krajowych
i zagranicznych po cenach najprzystępniejszych

Józef KON, Tomaszów Maz., Antoniego 14

Centrala Zbytu

PORCELANY, FAJANSU i WYROBÓW SZKLANYCH

Łódź, ul. Dra Adama Próchnika Nr 5

Adres telegr. CENTRASZKŁO — Łódź
Telefony: Dyrektor Naczelny 178-26
Dyrektor Handlowy 158-68
Dyrektor Fin. Adm. 158-68
Wydział Sprzedaży 135-80
Wydział Finansowy 140-61
Wydział Administr. 152-59
Banki: Narodowy Bank Polski Łódź — 289
Gosp. Krajowego Łódź — 853
PEO Łódź VII — 820

DELEGATURY:

- I — KATOWICE
ul. Sienkiewicza 23.
II — SOLICE-ZDRÓJ
ul. Pocztowa 17a.
III — CHODZIEŻ (Wielkopolska)
ul. Marcinkowskiego 4.
IV — JELENIA GÓRA
ul. Kolejowa 58a.

CENTRALA ZBYTU

posiada hurtownie własne i hurtownie uznane
w następujących miejscowościach:

HURTOWNIE WŁASNE:

1. ŁÓDŹ, ul. Łąkowa 4
2. WARSZAWA, ul. Zielna 30
3. KATOWICE, ul. Sienkiewicza 23
4. WAŁBRZYCH, ul. Czerwonej Armii 43
5. RADOMSKO, ul. Berka Joselewicza 2
6. WŁOCŁAWEK, ul. Tumska 7
7. PIOTRKÓW, ul. Targowa 2
8. MIŃSK MAZOW., ul. Warszawska 48
9. SŁUPSK (Pomorze), ul. Jaracza 10
10. GNIEZNO, Pl. 21-go Stycznia 2
11. GDANSK-OLIWA, ul. Grunwaldzka 505
12. BIELSKO, ul. Piłsudskiego 4
13. CZĘSTOCHOWA, ul. Katedralna 10
14. WROCŁAW, ul. Włodkowicza 3
15. KRAKÓW, ul. Starowiślna 26
16. POZNAŃ, ul. Szamarzewskiego 14
17. KIELCE, ul. Bodzentyńska 33

HURTOWNIE UZNANE:

1. ŁÓDŹ, ul. Wigury 15
2. BĘDZIN, ul. Modrzejewska 82
3. KUTNO, ul. Senatorska 35
4. LESZNO, ul. Kr. Jadwigi 3
5. KALISZ, ul. Majkowska 2
6. LUBLIN, ul. Zamojska 4
7. PŁOCK, ul. 3-go Maja 19
8. BYDGOSZCZ, ul. Chodkiewicza 19
9. RADOM, ul. ŻEROMSKIEGO 22
10. SKIERNIEWICE, Rynek 14
11. WARSZAWA-PRAGA, ul. Polwarczna 7
12. KROSNO, ul. Szkolna 2
13. GDYNIA, ul. Mściwoja 3
14. CZĘSTOCHOWA, ul. Sobieskiego 31
15. SZCZECIN, ul. Wojska Polskiego 13
16. BIAŁYSTOK, ul. św. Rocha 16

CENTRALA ZBYTU posiada wyłączność sprzedaży całej wytwórczości państwowych zakładów przemysłowych produkujących PORCELANĘ, FAJANS i WYROBY SZKLANE.

Wytwórnia Bielizny Trykotowej

„E K O”

Z. EGIERSKI i S-KA, Łódź, ul. Główna Nr 55
Tel. 143-91

CENTRALA TEKSTYLNA

sprzedaje hurtowo

worki lniane i jutowe, tkaniny opakunkowe lniane
taśmy parciane, tapicerskie nici lniane maszynowe,
szewskie i rymarskie sznurki lniane różnej grubości
do pakowania.

Informacje i sprzedaż:

Branżowe Biuro Sprzedaży Artykułów Lnianych
Łódź, Mon uszki 6 tel. 115-09

PRECISIOUS

Łódź,
SIENKIEWICZA 2

R
A
D
I
O

KUPNO — SPRZEDAŻ — ZAMIANA

- Naprawa wszelkich typów radioodbiorników
- Dorabianie krótkich fal
- Zestranianie superheterodyn
- Przeróbka aparatów z prądu stałego na prąd zmienny
- Montaż nowych radioodbiorników i wzmacniaczy na zamówienie
- Wzmacniacze z mikrofonami dla świetlic i lokalii
- Badanie emisji lamp
- Stałe bezpłatne porady fachowe dla radio-amatorów
- Nowocześnie urządzone laboratorium pod kierownictwem zagranicznych sił fachowych

SZYBKO — TANIO — FACHOWO

ŁÓDZKA SPÓŁKA TRANSPORTOWA

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 24' TELEFON 260-18
z o. o.
załatwia wysyłkę towarów
WAGONAMI i SAMOCHODAMI ZBIOROWYMI
w kierunkach
na WARSZAWĘ, KRAKÓW, KATOWICE, POZNAŃ i GDYNIĘ

CYRK

Przejazdem przez Łódź. TYLKO KILKA DNI!

OTWARCIE

W niedzielę dnia 6 kwietnia początek przedstawień
o godzinie 16.30 i 19.30

NR 1
Al. Kościuszki 5-7

W poniedziałek 7 kwietnia 2 przedstawienia:
o godzinie 16.30 i 19.30

Kasa czynna od godz. 10-ej rano

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA”
Niedziela dnia 6. IV. o godz. 19-ej
Poniedziałek dnia 7. IV. o godz. 16 i 19

„KRAINA UŚMIECHU”

M. Słaski, J. Kenda, H. Makowska-Modrzyńska, S. Piasecka, K. Koszela, A. Sawin, S. Bruszkiewicz, K. Chorzewski i cały zespół artystyczny.
Dnia 6. IV. kasa czynna od godz. 14-ej
dnia 7. IV. kasa czynna od godz. 11-ej.

FOTO-ATELIER

Jan Buchcar

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 76

składa
SERDECZNE ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE
swoim KLIENTOM

WESOŁEGO ALLELUJA

życzy
SWOIM ODBIORCOM
Pracownia Koszul i Krawatów
Edward KRYSIAK
ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 136

Łódzka Spółdzielnia Ogrodnicza

Piotrkowska 80

tel. 218-44

NAJSPRAWNIEJ i NAJTANIEJ zaopatrzy was w doborowe drzewka owocowe i krzewy ozdobne, we wszelkie nasiona, warzywa i nowaliki oraz inne artykuły z dziedziny ogrodnictwa.

WESOŁEGO ALLELUJA

składa
WSZYSTKIM SWOIM BYWALCOM
BAR KAWOWY
„MOCCA”
PIOTRKOWSKA 25 tel. 163-50

Powszechna Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa

w Tomaszowie Maz., ul. P.O.W. Nr 16

FILIE: Brzeziny i Rokiciny

PROWADZI SPRZEDAŻ MASZYN I NARZĘDZI ROLNICZYCH, MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH, OPALOWYCH I INNYCH DLA POTRZEB ROLNICTWA ORAZ SKUPIJE WSZELKIE ZIEMIOPŁODY, PROWADZI WARSZTATY MECHANICZNE, W KTÓRYCH DOKONUJE NAPRAWY MASZYN ROLNICZYCH ORAZ PRODUKUJE MŁOCKARNIE, KIERATY I SIECZKARNIE

Henryk Rudnicki

Pisanki Jędrka Pyzy

W powietrzu dziwnie przejrzystym czuć już było nadiągającą wiosnę. Skowronki wzbijały się jak kule ku górze, strojąc gardziołka do majowych, całodziennych koncertów. Pod nogami Jędrka Pyzy chłupotała woda — na przyrówkach, na łączkach. Gdy szedł przez wiałyńskie mokradła to ziemia mu się pod nogami kołysała i trzęsła jak wielkanocne ciasto pod matusią ręką.

Oglądał się raz w bok. Przystawał u wierzb rosochatych. Przeleżał do pni — zniknął, wsiąkał w krajobraz, byle nie wpaść zniecka. W kieszeni trzymał mocno niemieckiego mauzera.

Ta ziemia, uginająca się jak ciasto, nasunęła mu roje wspomnień. Oto zdaje mu się, że matka miesi grube ciasto w dzieży, na wielkanocne święta. Na takie święta jak te oto, które teraz nadchodzi. Potem przyszła ta hitlerowska wojna. Szwaby wpadły nocą do wsi — spędziły chłopców na jedną stronę, kobiety z małymi niebożętami na drugą. Potem co dziesiąty chłop otrzymał kulę w tył głowy — a resztę popędzono w daleki świat. Potem były roboty w kamieniołomach. Potem był ten szwab, Hans, co go przyłapał na kradzeniu pięciu kartofli z niemieckiego pola.

Jędrak Pyza uśmiechnął się! Hehehe — spasiony Hans schwytył go za kark z tyłu i trzymał mocno. Potem puścił prawą rękę i sięgał za siebie, po tego mauzera. Jeden moment i Jędrak był wolny! W reku szwaba został strzęp Jędrkowej sukmany, a Hans leżał rozciągnięty na ziemi.

Gdy się Hans podniósł — otrzymał kulę prosto w szerokie piersi. Chciał zabić a sam zginął!

Potem Jędrak Pyza uciekał z Niemiec. Dokąd miał uciekać? Dokąd ucieka skradziony z obejścia Burek? Jędrak Pyza uciekał do swoich stron — tak czyni każdy, człowiek czy zwierzę!

Ale w Wiałyńcu nie było już swoich. Szwaby gospodarzyły we wsi. Trzeba się było wycofać do lasu. Jędrak uczynił tak. Usiadł pod starą sosną na komornikowskich wzgórkach i patrzył na Wiałyń. Tylko czekać do nocy, a w nocy podpali się swoją własną sadybę i nie będą się szwaby na gospodarkach rozpieierać. Cała wieś musi pójść z dymem.

Nagle czyjaś ręka spoczęła na jego ramieniu. Zerwał się jak oparzony, wyszczerzył zęby i już byłby trzasnął z mauzera.

— Stój! — szepnął nagle głos jakis po polsku. Nie strzelaj! My swoi!

Oby człowiek w wyszarzanym paletku położył automat na suchych igliwiach sosnowych. Wydobył z kieszeni blaszane pudełko z tytoniem i zaczął krecić grubego dulca. Uśmiechał się do Jędrka. My swoi, rozumieją, my z miasta Łodzi! Musieliśmy uciekać, bo szwaby deptały nam po piętach. Aresztowali już kilku. W jednej fabryce powiesili pięciu towarzyszy za bibułę, za sabotaż. Więc poszliśmy do lasu, bo to przecież może już w tym roku wykluje się wreszcie ta wolność dla polskiego ludu.

Jędrak Pyza poszedł do partyzantów. Mieszkał razem z nimi w jednych norach leśnych. Patrzył i dziwował się, że to takie polskie wojsko ta się w komornikowskich lasach i wysadza niemieckie pociągi, i bije szwaba dniem i nocą. Pierwszy raz w życiu usłyszał tutaj głos z dalekiego świata, pierwszy raz w życiu zobaczył radio. Potem był obecny przy nocnych zrzutach, gdy samoloty wywalały na ziemię paczki z bronią i amunicją. Po tygodniu już Jędrak Pyza był ulubieńcem całego oddziału gwardzistów. Znał przecież świetnie teren, znał każdą górkę, każdy dołek, każdy strumień. Chodził na wszystkie zwiady! Był łącznikiem między oddziałem gwardii ludowej a biedotą komornikowską, która dostarczała gwardzistom prowiantu.

Po kwadransie zastukał do okna Szymury w Komornikach. Otworzyła mu Magdzia, o której śniło mu się w długie noce wygnania. Ta Magdzia, która kochała go jak szalona.

— Wszystko mamy gotowe! — powiedział stary Szymura. — Jest szynka wędzona. Pewnie będzie miała trzydzieści funtów. Wieprz był tegi. Są kiełbasy i pisanki dla waszych chłopców. Przecież to jutro Wielkanoc i musicie się podzielić jajkami, żeby nam się wolność wykluła wreszcie.

Załadowali na furkę i wyjechali ostrożnie z podwórza. Od razu w pole, krętą koleiną. Potem pod Kluszczyńcem przełazili się szosą i od razu w lasy! Tam już chłopcy odbiorą wielkanocną wyprawę — święcone jak się patrzy!

Jechali dość długo, gwarząc z cicha. Potem nagle, tuż przed samą szosą stanęli — na rozstaju stał Niemiec z karabinem w ręku...

— Jedziem prosto na niego! Gdy już byli o sto kroków od szwaba — dostrzegli drugiego, stojącego po prawej stronie. Potem znów trzeciego. — Psiakrew — zaklął stary Szymura — obstawili szosę!

— Na niego! — skomenderował Jędrak Pyza i wydobył mauzera z kieszeni. Wiedział, że Niemcy to tchorze. Tylko zacząć od razu strzelać a pokładają się na ziemi, przylegną pyskami jak żaby. Tak się też stało. Szwab uskokzył do rowu i prasał pyskiem w błoto. Nim przetarł oczy już wóz był za szosą. Ale walka nie skończyła się. Ci, co stali dalej — pokładli się również, ale strzelali gestem, na oślep. I właśnie w tej chwili, gdy już byli prawie pod lasem bułanek starego Szymura dostał kulą w łopatkę. Zwalił się przed wozem. Jędrak wyskoczył. Stary Szymura z nim. Jeden w prawo, strzelając gestem, żeby skierować pogoń za sobą — drugi w lewo, chyłkiem, by jak najprędzej wrócić do domu i zabrać Magdzia. Szwaby nie dają. Mogą poznać konia i wóz!

Jędrak uciekał szybko. Potem...

kołować, by zmylić pogoń. Gdy był pod Kieką górką — wvirzał ostrożnie przed siebie. I tam byli Niemcy! Szli tyralierką przez pole. Wiadomo, pacyfikacja. A niech was jasne gromy zatłuką! Trzeba przez wiałyńskie mokradła, przez szuwary. Zabrakło mu naboi. Może i lepiej, bo Niemcy zgubią ślad!

Po godzinnym kołowaniu postanowił odpocząć. Było cicho, tylko czajki kwiliły nad łąkami, zataczając łuki. Jędrak, bojąc się jakiegoś obserwatora, począł pełznąć wśród zeschniętych badyłów i trzciny. I nagle rozjaśniła mu się spoczną twarz. Znalazł gniazdo czajki, pełne nakrapianych jajek...

A jednak będzie Wielkanoc — szepnął do siebie. Czajeczne jajka — jak na krapiane pisanki! Podzielimy się na szczęście!

Schowaj zdobycz do kieszeni i wędruj dalej.

Staną przed swoim dowódcą i meldował prosto i zwięźle o zajściu. Cały prowiant świąteczny przepadł, ale nie z jego winy. Właśnie przed godziną Niemcy zdecydowali „czesanie“ Wiałyńca i Komorników. Kto mógł się spodziewać, że nadjadą ciężarówkami i przeszkoda?

Widząc markotne twarze gwardzistów Jędrak uśmiechnął się. Ale jajka do podzielenia są! To powiedziawszy wyjął z kieszeni — pod słońce — pstre jajko śpiewnej czajki...

Kwiecień 1945 roku w Magdeburgu

Łódź była już wolna i żyła w specyficznej atmosferze podwójnego świata — Wielkiej Nocy i niedawno odzyskanej niepodległości. Jednakże nie wszystkie dzieci naszego miasta spotkało to szczęście. Znaczna część mieszkańców była rozrzucona po całych Niemczech u chłopów niemieckich, w niewoli i w obozach koncentracyjnych.

Grupa, w której ja się znalazłam, prze-

żywała w ów pamiętny miesiąc koszarne dzieje. Magdeburg, w którym mieścił się obóz, był okrażony przez amerykańskie i sowieckie wojska. Mordercy hitlerowscy zamiast zastanowić się, w jaki sposób postępować, by uratować własną ludność, myśleli nad sposobami zgładzenia kilku tysięcy więźniów, zanim nadejdzie dla nich wyzwolenie.

Odpowiedzi Redakcji

Ob. Jan Markowski, Wólczńska 83. Wydał nam się, że ustosunkowanie się Wasze do nadesłanej nam treści wzmianki z „Dziennika Łódzkiego“ z dnia 27. 3. rb. nie jest słuszne. Święcone jest formą tradycyjnego posiłku, którym TPZ chciało objąć wszystkich tych, którzy są żołnierzami bez względu na ich stopień wojskowy. Przekazanie sumy 100 tysięcy zł. na powołanie jest wyłącznie dowodem rozsądnego stopniowania potrzeb.

Ob. PAWLIKOWSKI Poruszana przez Was sprawa doczeka się prawdopodobnie rozwiązania idącego po linii życzeń jej słuchaczy. Jeśli uczelnia stol. raczywiście na akademickim poziomie. Ponieważ jest to zagadnienie poważne, niewątpliwie Min. Oświaty przystępuje do niego z należytym namysłem. Pamiętaj jednak, że nie jakoś „papierka“ otrzymanego przez słuchacza świadczy o ilości i jakości posiadanej przez niego wiedzy. Legitymacją człowieka jest stopień posiadanej przez niego fachowego przygotowania, świadectwo studiów w obecnym układzie stosun-

ków jedynym miernikiem posiadanych kwalifikacji.

Ob. TOMCZAK STANISŁAW. PIOTROWSKA 213. Prosimy o dalszą współpracę z naszą gazetą. Z nadesłanego przez Was materiału informacyjnego chętnie skorzystamy. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Jeśli została zamieszczona w piśmie Wasza notatka należy Wam honorarium autorskie możecie podjąć w Administracji.

Nowy most kolejowy w Toruniu

W Toruniu odbyła się pierwsza próba wytrzymałości nowozbudowanego mostu kolejowego. Na most wjechały dwa połączone parowozy z pełnym składem wagonów. Parowozy typu „44“ ważyły łącznie 180 ton.

Dnia 24 marca br. o godzinie 18.00 otworzono normalny ruch pociągów przez most. Dzięki wytrwałym wysiłkom kierownictwa i brygad pracy, przerwa w ruchu kolejowym pomiędzy miastem Toruniem a dworcem Toruń-Główny trwała zaledwie 48 godzin.

Przyjmujemy wszelkie do wulkanizacji

rozmiary opon do wulkanizacji
dętki na poczekaniu
opony w ciągu 3 dni

W związku z przystąpieniem do 3-letniego planu, ceny produkcji zostały obniżone o 30 procent.

ZAKŁAD WULKANIZACYJNY

Łódź, Wólczńska 117
Firma Szymczak

GONG
Kopernika 16

W pierwszy dzień Świąt jedno przedstawienie
Humor, satyra, taniec i piosenka

„CHOĆ GOŁO LECZ WESOŁO“

ROMUALD GIERASIEŃSKI

Janowska, Kryniczanka, Z. Wilczyńska, Wolska, Darski, Marlen
i Szwajcer

Początek o godz. 19.30. Telefon 174-75

Kierownik artystyczny Tadeusz Chrzanowski

Nagle zdrewniał. Jajko poczęło mu się w reku poruszać. Coś stukotało w nim leciutko. Skorupka była pęknięta. Jeszcze chwila i na świat wyrzucił czarny dzióbek. Para maleńkich oczu spojrzęła ze zdumieniem po raz pierwszy na świat i przymrużyła powieki przed potokami słońca.

— Jezu, mój Boże! — wrzasnął Jędrak. Co ja zrobiłem! Pisklęta się kłują!

Nim się ludzie obejrżeli, już go nie było. Biegł jak szalony z powrotem, by odnieść zmartwioną matkę-ptaszynie dzieci. Co ja zrobiłem, co ja zrobiłem — krzyczało mu w sercu, w mózgu. Jak ten Niemiec, zabrałem matkę kruszynę na zmarnowanie. Żeby tylko odnieść, żeby zdażyć!

Woda pryskała mu z pod nóg. Zapadał w miękkie rozwaliny, przesadzał doły i rowy. Biegł coraz prędzej, coraz prędzej...

Nagle, gdy już był na wiałyńskich łąkach — trzasnął gdzieś niemiecki automat. Chłopak zwał się na ziemię jak kłoda...

Gdy towarzysze wyszli z lasu i przegnali Niemców, kładąc obficie trupa — odnaleźli Jędrka Pyze, leżącego w budzącej się do życia trawie. Przeszyty był wieloma kulami. Czajeczne jajka leżały obok, zdeptane niemieckim butem.

Nie trudno im to przyszło. Sposobów mieli bez liku — dzisiaj już wszyscy o tym wiemy.

Było nas wówczas kilkanaście tysięcy — mężczyzn i kobiet, Polaków, Rosjan, Żydów, Węgrów i Czechów.

Zamieszanie wśród Niemców, wywołane zbliżaniem się wojsk amerykańskich, trwało kilka dni.

Trzy dni i trzy noce rozkoszowaliśmy się wolnością, aczkolwiek niezupełną.

Hitlerowską straż obozową opuściła nas, ale w mieście wylapywano każdego, który wyruszył w drogę i kierowano go z powrotem do obozu. Poznać nas było bardzo łatwo. Byliśmy w obozowych lub znakowanych strojach.

Czwartego dnia Niemcy otoczyli obóz, wygarniając nas ze wszystkich schronów i zakątków. Każda ucieczka w drogę była z góry skazana na niepowodzenie. Z niemiecką systematycznością wykonywali otrzymany rozkaz. Byliśmy skazani na śmierć, więc żaden z nas nie mógł ująć przed wyrokiem. My o tym wyroku nie wiedzieliśmy. Pomimo wszystko nie wierzyliśmy w ich bestialstwo, nawet ich własne rodziny przestały ich interesować. Liczyliśmy na ich strach przed odwetem — wszak o kilkanaście kilometrów znajdowały się wyzwolone przez wojska amerykańskie i sowieckie całe powiaty, wsie i miasta.

Po raz ostatni przekonaaliśmy się na własnej skórze o okrucieństwie morderców hitlerowskich. Kilka kilometrów pod Magdeburgiem znajduje się ogromny plac sportowy. Zmęczony długą drogą usiedliśmy natychmiast, gdy nam tylko nasi kaci zezwolili. Było wśród nas wielu młodych, niemal dzieci, od 14-tu do 18-tu lat. Zasnęli momentalnie na naszych kolanach. Wówczas mordercy wykonali otrzymany rozkaz — rzucili na bezbronnych, śpiących jeńców granaty ze wszystkich stron placu. Całe pole przed chwilą tak bardzo pachnące wiosną i nadzieją wolności, zamieniło się na pole śmierci. Jeńcy porwali się i z rannymi na rękach uciekali. Eskorta strzelała za nimi z ręcznych karabinów. Widocznie za mało mieli kul i granatów i dlatego nam — małej grupie — udało się uratować.

Dzisiaj przeżywamy drugi rok wolności — kwiecień posiada wciąż dla mnie i napewno dla wszystkich tych, którzy się znajdowali w niewoli u Niemców, specjalny urok. Pamiętając o barbarzyńcach faszystowskich, o dziejobójcach — odczuwam jednocześnie w całej pełni radość wolności. „Kartofle z woda, byle bez Niemców“ — powtarzał cały naród w okresie okupacji. Pamiętamy o naszym ślubowaniu!

B. Jarosowa.

Głos Kobiet

Kobiety! O tym, by święta upłynęły waszym bliskim w radosnym nastroju - zdecyduje pogodny wasz uśmiech i nastrój

Refleksje wielkanocne

Święto jak i rocznica narzucają konieczność spojrzenia wstecz. W świetle wspomnień znajdujemy właściwe spojrzenie dla oceny otaczającej nas rzeczywistości, porównania zmuszają nas do wyciągnięcia wniosków, wskazujących nam drogę, po której nam iść należy. Tok wspomnień, to jeszcze wciąż żywe i piekące doznanie wojny i okupacji, to otwieranie niezabliźnionych a w pracy i troskach dnia codziennego przysłoniętych mgłą zapomnienia, ran. Myśl płynie do tych co byli, a których już wśród nas nie ma, do tych, którzy zginęli w obozach, na frontach, padli w walce lub jako bierne ofiary wojny. Myślimy o bliskich, którzy choć żyją, mimo, że termin ukończenia wojny coraz dalej w przyszłość się odsuwa, nie wracają, dezertując od brania na siebie ciężkich obowiązków wobec najbliższych i kraju, tych, których zatrzymują z dala od oczekujących ich żon, matek i dzieci — bądź słabość charakteru i wygodnictwo, bądź wrogi nam siły.

Takim jest smutny bilans naszych strat osobistych i narodowych. Żyć tragicznymi wspomnieniami nam nie wolno, ugrunтовую one jedynie w nas płynące z tych smutnych doznań przekonanie — nigdy więcej wojny. Wojny, która niesie zniszczenie człowieka i wypracowanych przez niego wartości i pozostawia po sobie ból i ruiny.

Kobiety w tej walce o pokój na świecie występują solidarnie. Nie wolno nam błądzić po samotnych ścieżkach osobistych doznań i odczuwań — wszystkie manifestować musimy wolę pokoju, zjednoczone w szeregach masowej organizacji kobiecej, która na swych sztandarach wypisała hasło walki o pokój na świecie.

Choć jeszcze nie łatwo, choć warunki życia nie układają się nam jeszcze jakbyśmy pragnęli wobec ciężkiej sytuacji gospodarczej kraju, to podsuwając dziś efekty prac trzylecia mamy prawo do szczerzej dumy z osiągniętych w ciężkim trudzie dnia codziennego zdobyczy. Przy czynnym współdziałaniu nas kobiet odbudowuje się kraj ze zniszczeń wojennych, powstają nowe poważne materialne wartości, budujemy nowego człowieka przez uprzystępnienie zdobyczy nauki i kultury każdej jednostce. Celem codziennego naszego wysiłku to tworzenie takiej rzeczywistości, która każdemu człowiekowi da możliwość pięknego, pełnego życia.

Wielkanoc — to święto Zmartwychwstania, święto będące symbolem afirmacji życia. W imię tych praw i spraw które życie reprezentują, będziemy pracować nad zrealizowaniem tych wartości, które jednostkom i społeczeństwu dają największe możliwości rozwoju.

Rada Kobieca

W dniu 1 kwietnia odbyło się w OK ZZ zebranie Rady Kobiecej, w której wzięły udział przedstawicielki poszczególnych związków. Na zebraniu omawiano konieczność upowszechnienia zasad spółdzielczości wśród kobiet oraz w związku z zbliżającymi się wyborami do Rad Zakładowych konieczność wzmocnienia w nich reprezentacji kobiet. Poza tym ustalono, że nad akcją kolonii i półkolonii musi pewną opiekę rozłożyć w imię interesów dzieci i matek Rada Kobieca przy OKZZ. Na zebraniu uchwalono powierzyć obowiązki wice-przewodniczącej Rady Kobiecej ob. St. Baderowej, przewodniczącej SOLK celem związania i zająłowania prac instytucji działających na terenie kobiecym SOLK. Jako cel działania na najbliższą metę przyjęto konieczność propagowania wśród kobiet-robotnic wzięcia przez nie udziału w akcji ogródków działkowych.

Firma Bukowski S-ka

ul. Piotrkowska 67

Sprzedaż galanterii, konfekcji i manufaktur. Poleca swe towary.

Wielki wybór!

O udział kobiet w Radach Zakładowych

Zbliżają się wybory do Rad Zakładowych. Zapewnienie należytej w nich reprezentacji kobietom było jednym z tematów odbytych parę dni temu obrad Rady Kobiecej przy OKZZ w Łodzi. Wprowadzenie kobiet do Rad Zakładowych jest sprawą, o której konieczności i słuszności trudno nawet kogokolwiek przekonywać. gdyż zarówno Związek Zawodowy, jak i dyrekcje fabryk, jak wreszcie i załogi fabryczne o konieczności udziału kobiet w pracach Rad Zakładowych są głęboko przeświadczone.

Są o tej słuszności przekonani zarówno mężczyźni, jak i kobiety. Zdecyduje tu więc aktywność kobiet w akcji wyborczej i w pracy społecznej.

W ciągu ub. roku obserwujemy stale wzrastający procentowy udział kobiet w Radach Zakładowych. W niektórych działach, jak w przemyśle pończosznico-dzielnym kobiety mają w swych rękach już 40 procent mandatów w Radach Zakładowych. Cyfry te jednak powinny stale rosnąć i stanowić odbicie rzeczywistego stosunku zatrudnionych w fabryce robotników mężczyzn i kobiet. Do tej pory istnieją w wielu fabrykach tak anormalne stosunki, że interesy załogi robotniczej składającej się w blisko 100 procentach z kobiet, reprezentują nieliczni zatrudnieni w zakładzie pracy mężczyźni.

Te anomalie powinny zniknąć, interesy kobiet pracujących w fabrykach mogą i powinny być przez nie reprezentowane. Zagadnienia bytowe jak wszelkie zagadnienia wchodzące w zakres instytucji opieki nad matką i dzieckiem, wszelkie udogodnienia idące po linii ułatwienia warunków pracy kobiecie — mogą zostać prędzej i lepiej rozwiązane, gdy w rękach kobiet znajdują się mandaty członków Rad Zakładowych. Zrozumienie tych spraw powinno nastąpić w szeregach kobiet robotnic i być przez nie realizowane.

Jak spędzić święta

Święta — to dwa dni oderwania się od kołowrotka codziennych zajęć. Jak je wykorzystać, by dały nam one maksimum nowych świeżych wrażeń i zapewniły nerwom pewne odprężenie. Zła tradycja nakazuje nam Święta Wielkanocne spędzić w kręgu nakrytego stołu. Przyjmujemy gości u siebie, karmimy ich mięsem, słodyczami i alkoholem, odwiedzamy bliskich, znajomych, powtarzając ten sam ceremoniał da capo al fine. Te same rozmowy, te same tematy poruszane w dyskusjach, poziom ich uwarunkowany jest wyłącznie wiekiem lub mniejszą ilością wypitego alkoholu. Z tą stereotypową szampą wykorzystywania dni świątecznych najwyższy czas już skończyć.

Ustala się bowiem wiosna, ciepłe promienie wiosennego słońca wykorzystajmy na spacerze w parkach, zajrzyjmy do naszego Zoo, wyjedźmy do podmiejskich zalesionych terenów. Święta, które nam ofiarują tyle czasu wolnego od

zająć, wykorzystajmy na przeczytanie jakiejś interesującej nas książki bądź przestudiowaniu miesięczników literacko-społecznych, których tak wiele stawia nam do dyspozycji każdy kiosk uliczny. Zajrzyjmy do sal wystawowych i muzeów. Wyniesiemy z nich naukę i przyjemność. W czasie normalnego tygodnia zajęć nie dysponujemy przeważnie czasem na to, by móc większą jego ilość na oglądanie eksponatów poświęcić.

Pamiętajmy w czasie dni świątecznych o jednym — mają one dać odprężenie naszym nerwom i odpoczynek. Nie znajdziemy nowych wrażeń ani odpoczyнку w zadymionych mieszkaniach, przeciążając żołądki jadłem i rujnując system nerwowy spożytym alkoholem. Czas najwyższy, by dotychczasowe tradycje, lecz bardzo prymitywne formy spędzania świąt wielkanocnych podnieść na cokolwiek wyższy poziom w imię interesu ich podmiotu — człowieka.

Dzieci śródmieścia pod dobrą opieką

Pierwsze przedszkola rejonowe, jakie otworzyło Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Łodzi, przeznaczone były wyłącznie dla dzieci robotniczych i dlatego siłą rzeczy miejscem ich były dzielnice miasta zamieszkałe przez robotników. Cel przyświecał im jeden, aby w stosunkowo najcięższych warunkach znajdujące się matki miały pełne poczucie zaufania co się dzieje z dzieckiem w godzinach ich pracy.

Oba przedszkola RTPD, jedno na Zgierskiej, drugie na Kozinach sprostało w zupełności zadaniom, jakie na nie nałożono. Nie ma chyba w tej chwili na Bałutach instytucji cieszącej się większą popularnością niż oba przedszkola i to jest najlepszym dowodem

faktu, że były potrzebne i swój cel spełniły.

Śródmieście Łodzi, dzielnica najmniej zamieszkała przez ludność robotniczą, wydawałoby się, że nie odczuwa tak silnie potrzeby ośrodka zapewniającego dziecku kilkugodzinną opiekę na czas nieobecności opiekunów. Rzeczywistość jednak niejednokrotnie przekracza przewidywania i tak stało się i tym razem.

Gdy po półrocznym istnieniu zwiędzamy przedszkole w śródmieściu, pierwsze, jakie to prowadzi RTPD musimy stwierdzić, że i tu ono było potrzebne. Wychowankowie jego nie tylko są dziećmi rodziców-robotników, w połowie stanowią one dzieci inteligencji pracującej, w połowie zaś są pochodzenia proletariackiego. Pięćdziesięcioro

dziesięcioro dzieci znalazło tu doskonałe warunki mieszkaniowe, pożywnie i smaczne odżywienie i troskliwą opiekę przez osiem godzin dziennie. Pieczołowita opieka lekarska, wielogodzinne spacery w parku w dni cieplejsze, wygodny odpoczynek w gronie rówieśników gwarantują małym wychowankom spędzenie czasu pożytecznie i wesoło.

Druga część pomieszczenia kończy swe przygotowania na otwarcie żłobka. Urządzony nowoczesnie i pomysłowo otwarty zostanie w dniach najbliższych. Obie tak ważne placówki jedne tego rodzaju w śródmieściu długo i z niecierpliwością oczekiwane, dają raz jeszcze dowód aktywnej i celowej opieki, jaką roztacza RTPD nad dziećmi Łodzi.

Nasze porady gospodarcze

Jak przygotować stół Wielkanocny

Tradycja przekazała nam legendarną opowieść o zastawach stołu wielkanocnego, które dziś wydają się nam anachronizmem.

Obecnie do rozwiązania problemu „święcony” podchodzimy w pierwszym rzędzie od strony naszych możliwości budżetowych jak i od strony oszczędnego gospodarowania pracą i trudem

gospodyń. Jeśli dzięki ekwilibryście budżetowej, a często i pewnej lekko-myślności mamy naszykowane pewne zapasy jedzenia na święta w domu to nawet przy ich najskromniejszych ilościach nie jest rzeczą trudną przygotowanie stołu wielkanocnego. Jeśli dysponujemy chlebem, kawałkiem kielbasy, jakąkolwiek słodką bułką i jajami —

rodzaj zaimprovizowanego przez nas do śniadania wielkanocnego nakrycia — wynagrodzi nam przyjemnością natury estetycznej, słaba pozycja rozkoszy smakowych.

Akcesoriami tradycyjnego nakrycia stołu wielkanocnego to zwykle biały obrus stereotypowy, cukrzany baranek, zielen, malowane jajka.

Nic nie stoi na przeszkodzie, by odstąpić od tej tradycji i szukać własnych kolorystycznych rozwiązań w dekoracji stołu wielkanocnego. Bałki, pierwsze wiosenne kwiatki, wstążeczki, różnobarwność lub jednokolorowość jaj wielkanocnych — to tworzywa, z których powstać może pięknie nakryty stół wielkanocny. Improwizacja, której dekoracyjnym a jadalnym uzupełnieniem będą wędliny, niewielkie ilości ciasta

Ani rozsądek, ani możliwości budżetowe nie pozwalają nam czynienia jakichś nadzwyczajnych przygotowań świątecznych.

Przygotowujemy na święta tę samą ilość żywności dla naszych domowników co normalnie, zmieniamy cokolwiek dobór potraw. Dajmy do oszczędzania sobie zbędną dodatkową pracę w czasie świąt — gdyż nie zapominajmy o jednym najważniejszym, święta są po to, by w ich czasie wypocząć i spędzić wśród najbliższych mile czas, pamiętając zarówno o ich jak i o naszej przyjemności.

ŚWIĘTA NA WESOŁO

Jerzy Zajączkowski

ŚWIĘCONE

U Tupalskiego na święconym
znajome zeszyły się osoby.

Rzeźnik, co sklep ma naprzeciwko,
właściciel knajpy „CIEMNE PIWKO”.

krawiec, co chwali sobie szycie
(bo mówi: „Szycie to jest życie!”).

Jubiler, co ma sklep ze złotem
i nawet piekarz przybył potem

(ten, na którego tak narzekasz,
tak, tak, ten twój znajomy piekarz.)

I jeszcze ci i jeszcze tamci,
a każdy miał spodniki w kancik.

A każdy miał krawacik w groszki
i uśmiech zdrowy i beztrocki.

Życzenia każdy wchodząc składał
i przy święconym sobie siadał.

Potem jajeczkiem się dzielili,
potem znów jedli, potem pili.

Szyneczka... nóżki... schab bez kości...
Fetował pan Tupalski gości.

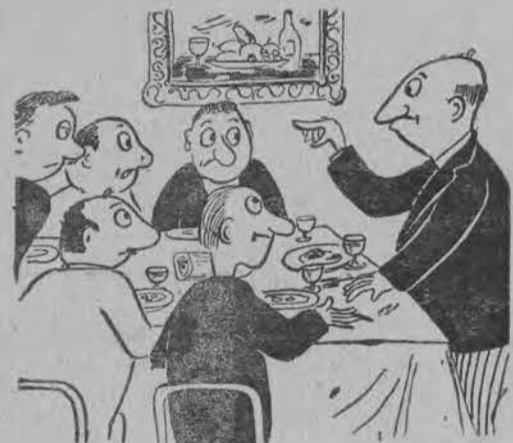
„Nóżki — poeta!” „Wódzka — prima!”
„Nima jak u nasz, panie, nima!”

„Święta się często u nasz robił”
„Tradycja, panie! Czekaj zarobil!”

„Futro się kupi. Kupi kilim!”
„Cykl Szkoła gadać, zarobilim!”

„Daj Boże zdrowie. Cykl Sąsiedzie!
Było nie było, się nam wiedzie!”

„Było nie było jakoś icznie!
To był naprawdę Wielki Tydzień!”

To i owo

Przygotowania przedświąteczne

Zastanawiała mnie kiedyś dysproporcja, jaka zawsze cechuje długie przygotowania do wszelkiego rodzaju świąt, które zwykle niewspółmiernie do tych przygotowań krótko trwają.

Dysproporcję tę szczególnie boleśnie odczułem na własnej skórze, gdy od niespełna roku zaawansowałem do roli t. zw. głowy domu. Jako głowa domu, składającego się z dwóch osób — żony i mnie — zostałem po raz pierwszy w moim życiu wciągnięty w wir akcji przedświątecznej w rozmiarach nie przekraczających ogniska domowego, które jednak przed obecnymi świątami Wielkiej Nocy przybrało rozmiary sporego piekła.

Zaczęło się od świątecznych porządków. W pierwszy poniedziałek przed świątami Wielkiej Nocy odbyło się u nas tradycyjne przedświąteczne pranie. Z polecenia mamy mojej żony poruczona mi została funkcja obsłużenia diabelskiego aparatu, który potocznie zwie się wyżymaczką. Danym mi było przekonanie się, jak wyczerpująca jest ta praca, szczególnie gdy mama mojej żony dołączyła do wspólnego prania i — niestety — wyżymania bielizny swoją i swych trzech córek, siostr mojej Jadzi. We wtorek otrzymałem bardziej urozmaiconą funkcję — ścierałem pojęzyczną i kurze, które od Bożego Narodzenia grubą powłoką pokryły nasze gniazdo. Przy oczyszczaniu tego gniazda spadłem z drabiny i

dotkliwie potłukłem się. Jadzia powiedziała, że to nic i do świąt się wygoi.

We środę trzepałem kozetkę i dywany. W czwartek drutowaliśmy podłogę — to znaczy — drutowałem ja, bo żona i jej mama objęły nad pracą nadzór techniczny. W piątek na wpół zgietym gniotłem ciasto. Kapał w nie słony mój pot, a w gardle bulgotały gorzkie słowa protestu. W sobotę już plakałem — tarłem chrzan, bo wedle słów Jadzi, to ja w roku małżeństwa jestem najlepszy do chrzону. ...Pod koniec dnia przedświątecznego pojąłem cały sens tych wyczerpujących przygotowań:

Gdyby nie te porządki przedświąteczne, same święta wiele straciłyby na swym uroku. Nigdy — nawet w latach pacholęcych nie tęskniłem tak do Świąt Wielkiej Nocy, jak właśnie w tę przedświąteczną sobotę, spędzoną przy tarciu chrzону. Święta bowiem w mej wyobraźni wyrosły do symbolu odpoczynku, czasu wolnego od drutowania podłogi czy spadania z drabiny przy okurzeniu mieszkania.

I gdy tak obolały położyłem się na kanapie i przeleżałem całe święta odpoczywając po trudach akcji przedświątecznej — podziwiałem będąc przemysłowość ludzką, która podniosła urok i praktyczną wartość Świąt Wielkiej Nocy przez poprzedzenie ich świątecznymi porządkami.

(Dz)

Tadeusz Smieliński

Pochwała baby

Nie wypowie język słaby
Zalet wielkanocnej baby.

Leży sobie na obrusie,
Leżąc, milczy niby trusia.

Nie plotkuje i nie gędzi —
Język nigdy jej nie śwędzi.

Możesz też być pewnym z góry,
Że nie zrobi-c awantury.

Choć nietrzeźwy wrócisz całkiem,
Nie pogrozi nigdy walkiem.

Nie podrapie ci też twarzy,
Gdyś za dużo wydał z gaży.

Choć wiosna świat osusza,
Baba nie chce kapelusza,

Ni kostiumu z czystej wełny
Choć już sezon w całej pełni.

Nie chce wódki, ani wina,
Nie napiera się do kina.

I nie łązi po dancin-gach,
Nie zna głupawego swinga —

Jednym słowem, bez uroku,
Masz z nią zawsze święty spokój.

Mając cnoty te w pamięci —
Słusznie, że ją człowiek święci.

Rys. Zbigniew Kiulin

— Litościwa osobo, nie jadłem od tygodnia...

— Nie jedliście od tygodnia? To bardzo dobrze, mój człowieku, będziecie mieli lepszy apetyt na święta...

KOMPLETY BUCHALTERII PRZEBITKOWEJ
finansowej — listy płacy — magazynowej skrzynki do kartotek poleca:

Z. RULIGOWSEI

Piotrkowska 100, m. 8. Tel. 276-11

Antoni Panewka

Tanie Świąta

Alojzy Dybek siedział przy stole i obserwował z niepokojem żonę. Czerwona na twarzy, rozczochrana uwijała się po izbie, potrącając sprząty i mrużąc pod nosem przekleństwa.

— Co się stało? — zapytał nieśmiało Alojzy.

— Co się stało? — warknęła Dybkowa. — Nie wiesz? Święta nadchodzą. Dybek uśmiechnął się niewinnie.

— Wiadomo, że nadchodzą — rzekł. — Co rok nadchodzą. Żadna niespodzianka. Nie rozumiem, czego ty właściwie chcesz od świąt?

— Od świąt, nic nie chcę — odparła ze złością Dybkowa. — Od ciebie chcę. Pieniądzy!

Alojzy wzruszył ramionami. Ruch ten doprowadził Dybkową do jeszcze większej pasji.

— Otóż to! — zawołała. — Ruszać ra-

mionkami to potrafisz, ale żeby ruszyć głową i zarobić na święcone — to mężusia nie ma! Dla ciebie wesoły dzień, a dla mnie...

Tu zaczęła z przejęciem wylizywać koszyki mąki, jaj, masła, cukru, mięsa itd.

— Sam powiedz — kończyła z wrzaskiem — czy mogę się cieszyć na takie święta? Przecież ani mowy, żeby je po chrześcijańsku urządzać.

— Hm, to nie urządzać — zauważył ostrożnie Dybek, patrząc z trwogą na żonę.

Ku jego zdumieniu (spodziewał się, że na uwagę zareaguje nowym atakiem wściekłości) — Dybkowa uspokoiła się od razu, a nawet — uśmiechnęła.

— Masz rację, stary — oświadczyła pogodnie. — Nie ma sensu wykosztowywać się na święta...

— Jaktó! — podskoczył Dybek nie-miłe zdziwiony. — A tradycja?

— Nie martw się. Mam pomysł: i tradycję i żołądkowi stanie się zadość!

...

Hipolit Sielawka otworzył drzwi od mieszkania, spojrzął i chciał się cofnąć.

Za późno!

— Wiaż, wiaż, stary cymbale — rozległ się głos żony. — Przyniosłeś?

— Niewiele — bąknął Hipolit.

— Niewiele? — krzyknęła Sielawkowa. — No, to palec będziesz liżał w święta. Masz pojęcie, jakiego Alleluja urządzili sklepikarze?

— Mam — odparł Sielawka. — Owszem, widziałem ceny...

— Widziałeś i — nic?

— Nic.

— Ha, jak nic — orzekła Hipolito-wa — to świąt nie będzie. Nie będę się zadłużała. Tobie się nie chce starać o pieniądze...

— Ależ, kochana, robię, co mogę. Zresztą co za sens się wykosztowywać na święcone, kiedy tak i tak możemy je

spędzić zgodnie ze staropolskim zwyczajem, a tanio i dobrze...

Sielawkowa spojrzała zdumiona na męża.

— Zwariowałeś? — spytała.

— Nie — odparł z uśmiechem. — Sama zobaczysz...

...

Pięknie i wesoło było w Wielką Sobotę. Rodzina Dybków wsiadała do pociągu Łódź—Wrocław.

— No, i co? — rzekła dumnie Dybkowa do męża. — Nie genialny pomysł? Nie wydaliśmy grosza, a święta spędzimy nienajgorzej. I jeszcze się przejeździemy do ładnej miejscowości, dzieciarnia sobie użyje. Sielawkowie są tacy serdeczni...

...

Pociąg wrocławski dojeżdżał do Łodzi. Sielawka, stojąc w oknie wagonu, powiedział z przechwałką do żony:

— To był dobry pomysł. Wydało się wprawdzie parę złotych na bilet, ale za to ma się w perspektywie bezpłatne święta u tak gościnnych ludzi jak Dybkowie...

